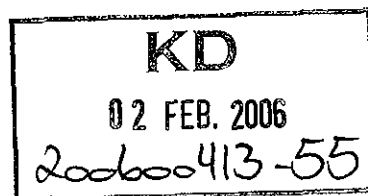

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

FORSKRIFT TIL FOLKEHØGSKOLELOVEN – HØRINGSUTTALELSE

Torshus Folkehøgskule viser til departementets forslag til ny forskrift til Folkehøgskoleloven av 6. desember 2002.

Skolen stiller seg noe undrende til at det etter knappe tre års virketid må lages nye forskrifter, og mener de gamle fyller sin funksjon. Vi tror at en dialog med skolene og folkehøgskolerådet enkelt kunne avklare deler av de gamle og dermed unngått et helt nytt sett forskrifter.

Skolen er kjent med høringsuttalelsene fra Folkehøgskolerådet ,Norsk Folkehøgskolelag og Norges Kristelige Folkehøgskolelag og støtter i all hovedsak disse.

I tillegg ønsker skolen å presisere en del punkter i utkastet: Disse er skrevet med **Grønn skrift**

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder skoler som mottar offentlig tilskudd etter folkehøgskoleloven.

§ 2. Definisjoner

a) Langkurs: Kurs som varer 95 dager eller mer, fordelt over minst 16 1/2 uke.

b) Kortkurs: Kurs som varer minst to dager og maksimum 94 dager.

c) Elev: Deltaker på langkurs eller kortkurs som er over normal alder for gjennomført grunnskole.

d) Årselev: Elev som følger langkurs på 190 dager fordelt over 33 uker.

e) Redusert: funksjonsevne: tap av, skade på eller avvik i en kroppsdel eller i en av kroppens psykologiske, fysiologiske eller biologiske funksjoner.

Herunder også nedsatt sosial funksjonsevne.

Med denne presiseringen sikrer en alle aktualiteter i skoleslaget, også de med sosiale funksjonshemninger.

§ 3. Kunngjøring av kurs

Kurs som inngår i tilskuddsgrunnlaget skal være åpne for alle, og må være offentliggjort gjennom annonsering, kurskatalog eller på annen tilfredsstillende måte. Folkehøgskolene kan også gjennomføre målrettede kortkurs for bestemte grupper, enten som egne kurs eller som samarbeidskurs.

Eventuelle opptakskriterier må offentligjøres for alle kurs.

Kurs som inngår i tilskuddsgrunnlaget må kunne dokumenteres og være i overensstemmelse med de rammer som er gitt for kursordninger i § 4, jf. § 12. Hvert kurs skal være en selvstendig enhet, organisert med egen plan og kan ikke være del av et annet kurs eller arrangement.

Det er viktig at kortkursene også kan tilbys spesielle grupper i lokalmiljøet. Intensjonene med disse kursene er jo bl.a. å integrere lokalmiljøet i skolens totale drift. Det er derfor viktig at spesielle grupper kan dra nytte av skolens spesielle kvalifikasjoner innen for eksempel musikk, idrett, forming etc. til egne kursopplegg.

§ 4. Kursordninger

a) Langkurs

Elever på langkurs skal ha et undervisningsprogram på minst 24 timer per uke. Lørdag er normalt skoledag. Undervisningsomfanget skal normalt være minst 4 timer hver dag. Maksimalt elevtall på enkeltkurs er 120 pst. av internatkapasiteten, jf. § 6.

b) Kortkurs

Undervisningsomfanget på kortkurs skal være på minst 12 timer, og normalt minst 4 timer hver dag.

Maksimalt elevtall på enkeltkurs er 120 pst. av internatkapasiteten, jf. § 6.

Kurs som har reising som del av opplegget, skal settes inn i en pedagogisk sammenheng.

Minimum 1/3 (33%) av slike kurs skal foregå på folkehøgskolen.

Alle kurs skal ha et sosialpedagogisk tilbud som en del av undervisningen.

Den enkelte skole har det totale ansvaret for alle kurs.

Innenfor skolens samlede kortkurstilbud i et kalenderår må skolens egne lærere ha minst 30 prosent av undervisningen. Lærere tilsatt i nordiske folkehøgskoler kan disponeres i inntil 30 prosent av undervisningen.

Torshus deler departementets syn på at Reisekurs lett kan bli en konkurrent til turoperatørenes. Vi har også med stigende uro sett hvordan dette har utviklet seg.

Ved å binde opp en såpass stor del av kurset til skolen vil en unngå dette.

Ved å sette prosentandelen på over 30 % vil en også unngå at tellende kurselever kan delta bare på reisedelen.

Vi ser også med stor uro at sosialpedagogisk virksomhet er falt helt ut av forskriftene og vil på det sterkeste anbefale at dette arbeidet blir nevnt spesielt. Det er jo spesielt på dette området at vi har spesialkompetanse – etter vårt syn er det her folkehøgskolekurs skiller seg ut fra andre kurs i nærmiljøet.

Vi er selvfølgelig også enige i at skolens personell skal inn på kurs som undervisningspersonell. Vi mener at departementet, ved å sette andelen på 50 % på hvert enkelt kurs, ødelegger muligheten til å ta inn ekspertise utenfra og med det gi et så godt tilbud som mulig. Vi ser det også som en styrke i de nåværende forskriftene at folkehøgskoleansatte i Norden kan nyttes som kursholdere.

Vi ser det derfor som svært nødvendig at denne muligheten beholdes.

At det settes en begrensning på muligheten finner vi rimelig.

§ 5. Utenlandske elever

Maksimum 15 - 20 prosent av elevene ved en folkehøgskole kan være statsborgere av land utenfor EØS-området og Nordvest-Russland. Begrensningen gjelder kun utenlandske statsborgere som har oppholdstillatelse i utdanningsøyemed.

Det internasjonale miljøet på folkehøgskolene er svært viktig. Taket på denne gruppen må ikke settes så lavt at det ikke er økonomisk forsvarlig å starte opp. Særlig skoler med spesielt internasjonale miljø vil bli hardt rammet dersom departementets forslag blir vedtatt. Vi synes at dagens ordning med totalkvote i folkehøgskolemiljøet og utveksling mellom skolene har fungert utmerket, men dersom det er ønskelig med et tak på den enkelte skole må dette taket settes på et minimumsnivå som gjør dette mulig. Vi foreslår 15 – 20 %.

§ 6. Internat

På langkurs må skolens internat integreres i det totale skoleopplegget, og minst 80 prosent av elevene må bo på internatet.

Departementet fastsetter skolens internatkapasitet og maksimale årselevtall.

Dette gjøres minimum hvert tredje år.

Vi synes 5 årssykluser er litt for lang all den tid snittårselevtall ligger på 3 år.

§ 7. Rapportering av elevtall

Folkehøgskolene skal rapportere elevtallet på langkurs per 1. oktober hvert år til Utdanningsdirektoratet eller den departementet bestemmer.

Deltidselever regnes om til heltidselever ved å dele antall kurstimer per uke på 24. Elever på kurs som går over færre enn 190 dager, regnes om til årselever etter gjeldende tabell.

Elevtallet på kortkurs rapporteres samlet per kalenderår. Bare den som har deltatt på minst 75 prosent av kurset rapporteres. Elever på kortkurs regnes om til årselever etter gjeldende tabell.

Tilskuddsberettigede kursdager skal ha minst 4 undervisningstimer.

To kursdager med minst 2 timer undervisning hver dag, kan regnes om og rapporteres som en kursdag. Rapport om kursvirksomheten skal sendes til Utdanningsdirektoratet eller den departementet bestemmer innen de frister departementet fastsetter.

Departementet fastsetter på grunnlag av disse rapportene skolens årselevtall.

§7

Rapporteringsdato for langkurs må være bare en.

Vi synes dagens ordning med 1. oktober er bra.

Dersom vi skal ha to datoer å forholde oss til vil det være umulig med langsiktig planlegging og ansettelse. Dette vil føre til unødig uro for de tilsatte som rammes og også skape uro for skolens planlegging av skoleåret.

Vi mener også at denne endringen er i strid med stortingsvedtaket.

At rapportene primært sendes til vårt ansvarlige direktorat i stedet for SSB vil sikre at informasjonen er riktig og på et tidlig stadium avdekke evt. problemstillinger.

At rapporten også sendes som kopi til SSB er uproblematisk.

Det er hevet over enhver tvil at kortere kurs er mer ressurskrevende enn langkursene.

Dette bør være begrunnelse godt nok for å beholde dagens omregningsfaktor.

At planlegging av og gjennomføringen skjer parallelt med langkurs gjør også at ressursene må økes. Skolens faste personale må inn i stor grad og krever at ressursene for øvrig må

styrkes. Dette i motsetning til kurs arrangert av lokale lag og foreninger eller andre kursholdere i lokalmiljøet som bare har sitt spesifikke arrangement å konsentrere seg om. I likhet med rapport på langkurs må også disse rapportene rapporteres inn til Utdanningsdirektoratet.

§ 8. Elever som teller dobbelt ved beregning av tilskudd

Elev på langkurs som på grunn av redusert funksjonsevne er avhengig av støtte og hjelp i den

totale pedagogiske situasjonen, regnes som to elever. Skolen skal ha dokumentasjon for at eleven har en redusert funksjonsevne som utløser et særskilt tilretteleggingsbehov ved folkehøgskolen. Dokumentasjonen skal være tilgjengelig for eventuell kontroll.

Denne dokumentasjonen må foreligge før 1. oktober.

Ved særskilte høve kan denne fristen forlenges etter avtale med Utdanningsdirektoratet, dog ikke lengre enn til 31. desember.

De økte ressursene skal brukes til ulike tiltak for den det gjelder, og det skal foreligge dokumentasjon for bruken.

Maksimalt 50 prosent av elevene på korts kurs kan telle dobbelt.

På spesielle kurs for grupper av funksjonshemmede gjelder ikke denne begrensningen.

Dobbelttellende elever på alle kurs skal ha dokumentasjon for redusert funksjonsevne - se eget rundskriv.

For enkelte elever som tas opp på spesielle vilkår gjennom avtaler med kommuner eller trykdeetat, må en eventuell dobbelttelling oppgis til kommune eller trykdeetat som en del av finansieringsgrunnlaget.

Torshus har tradisjonelt vært usedvanlig åpen for elever med problemer.

Vi har opplevd i sterk grad problemet med å skaffe ekstern dokumentasjon. Tidsklemma er et problem for oss.

Vi ønsker derfor at de nye forskriftene gir mulighet til avvik i fristen for slik dokumentasjon. Derfor forslaget om dette for spesielle problemer. Det burde ikke være noe stort problem for Utdanningsdirektoratet å behandle slike søknader og gi tilbakemelding. På denne måten vil en sikre at skoleslaget fortsatt er åpent også for den typen elever som krever spesialtilpasning.

Det må også være mulig å arrangere kurs for spesielle grupper handicappede der andelen av spesialelever overstiger 50 % i visse tilfeller.

§ 9. Tilskuddsmodell

Alle skoler skal ha tilskudd fra alle tre tilskuddselementer som er fastsatt i folkehøgskoleloven § 4: basistilskudd, tilskudd per elev og tilskudd til husleie.

Basistilskudd gis med samme beløp til alle skolene.

Tilskudd per elev gis etter formelen: $\text{elev} \cdot \text{relasjonstall} \cdot \text{kronesats}$. Relasjonstallet er avhengig av antall elever: Opp til og med elev nr. 75 er relasjonstallet 2,4 og fra og med elev nr. 76 og oppover er relasjonstallet 1,7. Kronebeløpet fastsettes av departementet etter Stortingets behandling av statsbudsjettet.

Grunnlaget for tilskuddsfastsettingen er gjennomsnittlig årselevtall for de tre siste årene forut for foregående år.

Departementet fordeler tilskudd til husleie på grunnlag av innstilling fra Folkehøgskolerådet.

Vi ber innstendig om at dagens tilskuddsmodell beholdes med de relasjonstallordninger som gjeldende. Dette er en ordning vi har lært oss å leve med – den er forutsigbar og gir skolene nødvendig stabilitet til videreutvikling og drift.

§ 10. Regnskap

Alle folkehøgskoler skal føre regnskap. Regnskapsføringen skal være i samsvar med reglene i lov 17.07.98 nr. 56 om årsregnskap mv. (regnskapsloven) Kontoplanen skal bygge på Norsk Standard 4102, med egen konto for statstilskudd.

Folkehøgskoler som eies av en fylkeskommune og som drives i henhold til kommuneloven, kan føre regnskap etter bestemmelsene i lov 25.09.1992 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

Årsregnskapet skal inneholde en note som opplyser om inntekter fra offentlige finansieringskilder, fordelt på ulike typer kilder.

Årsregnskap, årsberetning og revisors beretning skal uten oppfordring sendes departementet innen 1. juni året etter regnskapsåret.

§ 11. Revisjon

Revisjon skal utføres av statsautorisert eller registrert revisor i samsvar med lov 15.02.99 nr 2 om revisjon og revisorer (revisorloven). Folkehøgskoler som fører regnskap etter kommuneloven, jf. § 10, kan benytte revisor i henhold til kommunelovens bestemmelser.

Revisor skal i tillegg til regnskapsrevisjon bekrefte elevtallet på skolen, herunder kontrollere om elevtallet er dokumentert i henhold til bestemmelsene i §§ 7, 8 og 12. Bekreftelsen skal gis med standardtekst som departementet fastsetter.

Styret plikter å gjøre revisor kjent med folkehøgskoleloven, forskrift til denne og andre relevante dokumenter.

§ 12. Folkehøgskolens kontroll

Skolen er ansvarlig for at offentlig tilskudd brukes i samsvar med lov om folkehøgskoler, forskrift og tilskuddsbrev. Alle forhold som danner grunnlag for eller påvirker skolens tilskudd, skal dokumenteres.

Skolen er ansvarlig for at det finnes tilfredsstillende system for registrering av kurs, og at alle kurs er i samsvar med rammer for kursordning, jf. § 4. Skolene plikter å ha et tilfredsstillende administrativt system for registrering av elevenes frammøte og fravær, og å holde registreringen à jour.

På langkurs skal fravær skal registreres i dager og enkelttimer. For deltids elever registreres fravær kun i timer. Frammøte skal attesteres av ansvarlig undervisningspersonale (faglærer) og rektor.

Folkehøgskolerådets utkast i forbindelse til departementets forslag til nye forskrifter 5 Kortkurs skal dokumenteres i form av frammøtelister som er underskrevet av kursleder eller lærer, og som for hvert kurs viser kursdatoer, kurstimer, kursdeltakers frammøte og fravær, navn, fødselsdato og adresse.

Dokumentasjon skal være tilgjengelig for skolens revisor, departementet og Riksrevisjonen, og oppbevares på skolen i minst 10 år.

§ 13. Departementets og Riksrevisjonens kontroll

Departementet og Riksrevisjonen kan iverksette kontroll av grunnlag for beregning av offentlig tilskudd, av at vilkårene for offentlig tilskudd for øvrig er oppfylt og at det offentlige tilskuddet nyttes i samsvar med forutsetningene i lov om folkehøgskoler, forskrift og tilsagnsbrev.

Skolen plikter på anmodning fra departementet og Riksrevisjonen å legge fram regnskapsbilag og annen dokumentasjon som dokumenterer grunnlaget for tildeling av offentlig tilskudd eller viser hvordan det offentlige tilskuddet er brukt.

§ 14. Kvalitetsutvikling

Hver skole skal utarbeide dokumentasjon som klargjør og definerer skolens verdigrunnlag og målsetting. Dokumentasjonen skal også omfatte prosedyre for selvevaluering, kvalitetssikring og kvalitetsutvikling.

Skolen utarbeider hvert år selvevalueringsrapport.

Rapporten sendes innen 1. juni til departementet.

(Vi har et sterkt ønske om å beholde dagens frist)

Departementet kan foreta periodiske metaevalueringer.

§ 15. Kvalifikasjonskrav til undervisningspersonalet

Den som tilsettes som lærer i folkehøgskolen, må fylle kravene til kompetanse for undervisning i grunnskolen eller videregående skole etter opplæringsloven med forskrifter. Ved behov kan tilsetting også skje på grunnlag av kvalifikasjonskrav den enkelte skole stiller.

§ 16. Taushetsplikt

Regler om taushetsplikt i lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 13 - § 13e gjelder ved behandling av saker etter denne forskriften.

§ 17. Reaksjonsformer ved brudd på forskriftene eller manglende oppfylling

Overtredelse av bestemmelsene i denne forskrift eller manglende oppfylling kan medføre at offentlig tilskudd blir holdt tilbake eller stanset, jf. § 3 i folkehøgskoleloven.

Dersom det tildeles for høyt offentlig tilskudd fordi skolen har gitt uriktige opplysninger, kan skolen pålegges å tilbakebetale den urettmessige delen av tilskuddet med tillegg av rente.

Rentesatsen fastsettes i henhold til lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3. Renteberegningen løper fra den dagen tilskuddet blir mottatt.

§ 18. Ikrafttredelse

Sluttord

Vi håper at våre og andres uttalelser blir tatt på alvor. Vi ber Departementet om at skolene får ordninger som sikrer stabilitet og ro til å videreutvikle vårt konsept.

Dette uten at det blir alt for store endringer med få års mellomrom.

Dersom det finnes skoler som beveger seg i grenseland eller over grensen ber vi om at disse skolene taes spesielt.

Vi synes det er slitsomt at hele landskapet må endres fordi noen absolutt må tøye grensene.

Lykke til med det videre arbeid og vi ser fram til nye forskrifter folkehøgskolene kan leve og utvikle seg med.

Torshus Folkehøgskule 31/1 – 2006

Lars-Eirik Rønningen

Lars – Eirik Rønningen

- rektor -

NB

Vi regner med at det er en skrivefeil at begrepet folkehøgskole er brukt – de fleste kaller seg jo folkehøgskoler eller folkehøgskuler. NB